

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Hirdetések a kiadónival mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyiltér petit sora 30 kr.</p>
--	---	---

Az éneklő madarak pusztulása.

Az alföldi gyümölcs termelő gazdák abban a meggyőződésben élnek, hogy a rossz időjárás miatt a gyümölcs és szőlőtermés évről-évre csökken; minek folytán ma már nem is érdemes gyümölcsfákat tenyészteni. Ez a rögeszme, annyira el van terjedve, hogy a gyümölcs leférgesedését is a kedvezőtlen időjárásnak tulajdonítják.

Pedig az alföldi időjárás, ma is éppen olyan mint ezelőtt évtizedekkel. sőt évszázadokkal volt: szélsőséges. Még is, csak 2—3 évtizeddel ezelőtt itt nálunk is, sokkal dúsabban termettek a gyümölcsfák, sokkal inkább kifizette magát az akkori silány árak mellett a gyümölcs termelés, mint ma, midőn a gyümölcs kereskedők azt lehet mondani 10-szeres árért veszik át a nemesebb gyümölcsöket, mint régebben.

Valamint megtörtént az akárhányszor, hogy a gyümölcs virágzásra rossz idő járt; vagy a fagy, vagy a köd és a hideg esők tönkretették a termést, ugy ma is megtörténik. Azonban, ha a virágzásra kedvező idő járt, hát a gyümölcs kifejlődött, virágzás előtt a termő rügyek nem pusztultak el.

Az utolsó évtizedben azt kell tapasztalunk, hogy nagyon sok esetben, a gyümölcsfák különösen az alma és a körte ki sem virágozhatnak, mert a termő rügyek (bimbók) még a virágzás előtt, koratavaszzal elpusztulnak; lehullanak, vagy elenyvesednek.

Azonban, a gyümölcsfa rügyek pusztulása, olyan roppant mérvben sohasem lépett fel, mint legközelebb 3 egymásután következő évben. különösen körte, alma és a szilva fánál. Még pedig, a körte és alma fák közül, a legtermékenyebb fajok rügyei pusztulnak el. De egyúttal azt is tapasztaltuk, hogy különösen a körtefák 2—3 évre is elvesztik termő képességüket, ha a termő rügyek egy évben tönkre mennek.

Az egyszerű magyar gyümölcs termelő, amennyiben nem ösmeri az okot, hát azt mondja: „mostanában nem fordul a gyümölcsre az idő” Vagy azzal fejezi ki, hogy „a jó Isten mostanában mindég elveszi a termést”.

Nagyon közönséges és gyakran alkalmazott, de azért igen találó és tanulságos példabeszéd: „segíts magadon, az Isten is megsegít.” Hogy a gyümölcs fáinkat megmentjük a pusztulástól, a testületek különösen

első sorban a magyar törvényhozó testület és másod sorban a megyei törvényhatóságok erélyes támogatására van szükségünk.

A magyar törvényhozó testületnek kötelessége szigorú törvényekkel gátat vetni az éneklő madarak kipusztításának. A törvényhatóságoknak meg a legnagyobb eréllyel kell végrehajtani, a mezei rendőri törvényeket; ez által megakadályozni az oktalan madárirtást.

Az éneklő madarak kipusztításának két fő oka van. Az egyik a flóbert fegyverek elterjedése, a másik, a költési helyek elpusztítása.

A flóbertezés az utóbbi években oly roppant mérveket öltött, és oly szenvedélylyel üzetik, hogy az éneklő madarak $\frac{8}{10}$ része ennek az oktalan sportnak áldozatául esik.

A deákok szünidei és a kereskedő segédek vasárnapi legfőbb szórakozása a flóbertezés. Mivel a flóbert csak az apró madarak életét veszélyezteti, hát kizárólag azoknak a legyilkolására használják.

Ennek következtében a törvényhozó testületnek, vagy egyszerűen törvény által kell betiltatni a flóbertezést, vagy oly tetemes adót kell vetni erre az uri passzióra, hogy elmenjen tőle a kedve a műkedvelőknek.

TÁRGYA.

Barlangó.

Elbeszélés.

— Irta: Sággy Mihály. —

(Folyt.)

VI.

Szántó Sándor nem busult a felesége után, csak a szegény, a mi érte, boszantotta szerfölött. Tudakozódott, hogy hol, merre lehet, de megmondani senki sem tudta. Később nem is kereste már, folytatta a legény életét ott, a hol elhagyta. Vasárnap estéknél, a nagy vendéglőben rendezett bálakon ő is megjelent; többnyire ő rendezte a mulatságot, mint annak előtte.

Ma is muzsikaszótól, legény daltól hangos a korcsma. Bál van. Szántó Sándor a vőlegényi ruháját vette magára. Hetykén lépeget a tánczosok közt, nőzi, vizsgálgatja a lány-csoportot. Mintha keresne valakit... Ott állt Bogár Teréz özvegy édes anyja mellett, ábrándos szemeivel a tánczosokon me-rengett, visszaidézvén emlékébe a multat, midőn még Szántó Sándorral tánczolták el a vasárnap délutánokat. Milyen boldog, megelegedett volt ő akkor! — Azóta fordult a világ kereke. Sándort az apja rákényszerítette, hogy vegye el Gulyás Erzsit. Lemondott hát szerelméről és kerülte Sándort. Az esküvő alkalmával látta kedvesét, mikor a templomból jöttek, azóta nem; csak azt hallotta, hogy

Szekeres István ellopta a Sándor feleségét. Ekkor kezdett előtte derülni az ég. Hiszen az megesett már máson is, hogy ellopták a feleségét (ezen a vidéken az ilyen eset nem ritka), de többnyire az asszony volt az oka mindennek, a ki aztán, elkerült az urától, többet nem is ment vissza hozzá. Hát ha Gulyás Erzsi se menne vissza az urához, mert Szekeres Istvánt szereti?! Erre a gondolatra nagyot dobbant a szíve. Szántó Sándorra gondolt, a kit még most is tiszta szívvel szeretett. — Lehete még a Sándor felesége is...

Sarkantyú pengés zavarta föl merengéséből. Szántó Sándor állott előtte büszkén egyenesen, a mint a sarkantyus csizmáit öszszeütötte. Kérőleg nézett a lányra. A lány megértette azt. Tánczolni mentek. Hogy a tánczosok közé keveredtek, Sándor megkezdte a beszédet. Tele volt a szíve, könnyüteni akart rajta.

— Tera lelkem, ugy-e haragszol még rám?

— Nincs miért, Sándor bácsi.

— Ne átkozz meg, galambom, lásd hogy ver az Isten; van is feleségem, meg nincs is. Legény vagyok, meg nem is. Csak akkor lettem volna erősebb... de te is kiadtál rajtam...

— Nem akartam az utjába állni... szaladt ki a lány száján a szó, de a szeme elárulta, hogy a szíve még most is mást érez, mit a szája mond...

Észrevette ezt Szántó Sándor is. Visszavezette a lányt az édes anyjához s azt

mondta neki, hogy nem mennek e már haza szívesen elkísérné őket, már t. i. ha megengedik. Hogyne engedték volna!

Ez időtől kezdve mindnapos lett Bogáréknál. Eltemetett szerelmé föltámadt szívében s perzselte, égette Szántó Sándor keblét. Nem volt nyugta sehol; mindig Bogár Teréz kedves arcát látta maga előtt. Az eldobott menyorszag visszanyerése elfoglalta egész lelkét. Szabadnak érezte magát újra, hiszen legény lett, mert nincsen felesége; az a másik majd megesküdi az asszonnyal, ha ő elvált tőle. Ő meg, s ennél a gondolatnál boldognak, véghetetlen boldogaak érezte magát, — Bogár Terézzel esküszik meg.

Most is kiut van a tanyán; az apja meghagyta, hogy az őszi szántást fejezzék be, azzal kell sietni. Sándor ott ül az eke szarván és gondolkozik. Gondolati haza a faluba szállanak, Bogár Terézhez. Nem izlik neki a munka. Egyet gondol s befogja a lovakat; azután hajtat haza. Legényesen, kicsipve megy át Bogárékhöz. A lány ott várta a kapuban.

— Jó estét, Teréz; hogy vagytok?

— Köszönöm, jó; magát vártuk; — felelt vidáman a lány.

— Hát hogy tudat, hogy eljövök, hiszen szombatn szoktam a tanyáról haza jönni, ma még csak péntek van?

— De meg sugta ám valaki!

— Ugyan kicsoda? azt már szeretném tudni.

— Hát ez ni! avval odamutat a lány

Sokkal nehezebb azonban, az éneklő madarak költési helyeinek a megóvása. Ugyan is: ezelőtt az árokpartok (szőlő garádok) oly sűrűn voltak beültetve lyezeum, bodza és orgona bokrokkal, hogy azok között az éneklő madarak ezrivel fészkelhettek. Daczára annak, hogy a gyermekek, valóságos expedíciókat szerveztek a fészkek kutatására a bokrok között, mindazonáltal a fészkek jó nagy része annyira és oly ügyesen volt elrejtve a gyermekek éles szemei elől, hogy azt felkutatni képtelenek nem voltak. De az újabb időben a szőlő garádokat és azokkal együtt a bokrokat is elpusztítják; még pedig azon okból, hogy a szőlőt és a gyümölcsfákat, jobban érje a légáramlat. Ma a garádok helyett, szívesebben alkalmaznak lézkerítéseket, vagy egyáltalában be sem kerítik a szőlőket. Így azután, az éneklő madaraknak nincs hol fészkelniök, minek következtében ezt a vidéket el is hagyják. Ha azt akarjuk, hogy rovarpusztító éneklő madaraink viszatérjenek, legalább a még meglevő garádokat nem kell engedni, hogy széthányassanak és a garádok elpusztítását a törvényhatóságoknak kell megakadályozni.

Hiszen most már tudja, sőt emlegeti a legutolsó szőlőműves is, hogy „azóta van annyi féreg, mióta a madarak kipusztultak“. A szőlős gazdák közül ismerek akár hányat, a ki a veréb-fészket is megkiméli; mert tudja megfigyelésből, hogy a veréb tiszter annyit hasznot hajt azáltal, hogy a rovarokat pusztítja, mint kárt a korai cseresnye és lugas szőlő megdézsmálásával.

De azt még igen sokan nem tudják, hogy a gyümölcsfa rügyek pusztulását kizárólag rovarok idézik elő. Az alma és körtefa termő rügyeibe, még a nyár folyamán berakja pétéit egy piczi, fényes ormányos bogár. Kora tavasszal a petéből kikelnek az

álczák, (kukacok) és a virágrügyeket belől felemészik. Minek következtében, a körtefa rügye elszáradva lehullik, még az almafa rügyei nem hullanak ugyan le, de elesenevészednek és elenyvesednek. Ha a beteg rügyeket felbontjuk, mindenik rügyben egy piczi fehér kukacot találunk, mely az ormányos bogár álczája.

Ha azonban azt hiszi valaki, hogy maga a kifejldött rovar nem pusztít, nagyon esalatkozik: magam észleltem, hogy a zsenge, éretlen almát és szilvát megnézzük, 50—60, sőt száz apró tűsuráshoz hasonló sebeket észlelünk rajtuk.

Ezeknek az ormányos bogaraknak mindegyik válfaja annyira veszélyes és kártékony, hogy a kár, mit okoznak, felér egy nagyobb jégesővel. Különben elég hivatkoznunk az ugynevezett kendermag bogárra, mely a szőlő termő rügyeit néha egészen tönkre teszi.

Az ormányos bogaragnál, pusztítás dolgában egy cseppet sem állnak hátrább a gyümölesmolyok. Ezeknek az apró pilléknek az álczái (hernyói) meg a kész gyümölesöt pusztítják el. Junius közepétől szeptember közepéig folyton pusztítják az almát és körtét. A férges alma és férges körtét ezek idézik elő. Ezeknek fejlődését lapunkban már két ízben is ösmertettem, ezért azt most mellőzöm.

A gyümöles moly fellépést az idén roppant mérvben észleltük. A szilvát, különösen a ringlót, még akkor tönkre tették, midőn fejlődni kezdett, még pedig annyira, hogy egy árva szemet sem hagytak. Ugyan erre a sorsra jut az alma is. Hiszen már is leférgesedik őszre alig marad néhány szem, az is férges lesz.

Pedig hiába minden, ezekkel szemben tétlenül állunk. Nem vagyunk képesek ellenük védekezni: mert aprók és a mellett alakoskodók. Ezekkel szemben egyedül csak az éneklő madarak védelmeznének meg, ha el-

nem hagytak volna bennünket, ha nagy részüket le nem flobertezik és fészkeiket el nem pusztítanák.

Épp azért sürgetjük mi, a madarak védelmét. Az éneklő madarak pusztításának meggátlását, törvényhozás útján a legfontosabb közigazgatási kérdésnek tartjuk. Ha a gyümöles-termelés érdekét szíven viseli a m. kir. földművelésügyi miniszter ur Ő excellenciája, hát felszólalásunkat szó nélkül nem hagyhatja.

Ennek következtében, cikkemet még egyrészt a m. kir. földművelésügyi miniszter ur Ő excellenciája becses figyelmébe ajánlom, ugyan csak felhívom a magyar parlament két kiváló tagjának, városunk országgyűlési képviselőjének: Gajari Ödönnek és volt országgyűlési képviselőnknek: Dr. Szivák Imre ur érdeklődését.

Éder János.

UJDONSÁGOK.

— **Tisztujtás a községnél.** A f. hó 14 én d. e. kisebb számban menő tisztujtás ment végbe, Mátéfy Kálmán főszolgabíró ur elnökele alatt. Megválasztottak: h. segéd-jegyzőül: Tóth József; pénztári ellenőrül: Pintér Ferencz és irnokká: Szőke László.

— **Kitüntetett tanító.** A helybeli elemi iskolai tantestület egyik legszorgalmasabb és törekvő tagját Mészáros Mihály tanyai iskolai tanítót legutóbb Torontál vármegye gazdasági egyesülete tüntette ki. Tudvalevő, hogy említett Mészáros Mihály ur nem csak a tanítás terén áll az elsők között, hanem még más uton is szerez magának érdemeket. Kitünő faju dinyenyéért már évek óta dicsérik a jeles tanítót, utóbbi időben pedig a szárnyas házi állatok tenyésztésével is foglalkozik. Az országos kiállításán szerzett kitüntetéséhez újabb fűződött, mert a torontál-vármegyei gazdasági egyesület által Nagy-Becskerekén rendezett

szívére, a keblén levő őszi rózsát pedig föltűzte kedvese kalapjára.

— Csókolya-nevetve mentek be a szobába.

Özvegy Bogárnének örült a lelke, mikor meglátta a fiatalokat. Kezdték már ő is remélni, hogy minden jóra fordul; mert biz a szegény Teréz, mióta Sándor megházasodott, fogyott napról-napra, emésztette a bu, a megcsalatott szerelem. Most pedig, hogy Sándor ismét hozzájuk jár, nyílik, virít, mint a fésző rózsabimbó; egész nap meg kaczag, dalol, hogy majd fölveszi a házat.

A mint vidáman beszélgetnek a szobában, egyszer csak kopogtatnak az ajtón.

— Tessék! — mondja Bogárné.

Majd kővé meredtek, mikor meglátták belépni Szántó Mihályt.

Csodálkozik ugye Bogárné asszonyom — kezdé Szántó Mihály — hogy itten lat; pedig egyszerű magyarázata van ennek, csak hallgassanak meg; te is, Sándor, ülj le; nekészülj; majd együtt elmegyünk haza.

Szántó Mihály leült az asztalhoz és folytatta. — Haragszik rám az Isten, Bogárné asszonyom, mert az ő akarata ellen cselekedtem. Azóta betegséggel látogat, már is alig vagyok; ugy neki jön a torkomnak, szorongatja, hogy majd meg fulladok. Nem is sokáig viszem, érzem; hanem a mit elhamarkodott észszel elhibáztam, azt most jóvá akarom tenni; Sándor elvállik a feleségétől és elveszi a kigyelmed leányát; meg azt a házat is majd visszaszerzem Szekereséktől s ez lesz a

Teréz hozományja, én adom neki Szántó Mihály, a kelmed leányának, az én leendő menyemnek. No, ugye, nem haragszik rám, — bocsáss n meg...

Reszketve nyugtotta kezét Bogárnének, a ki azt visszaszorította. Szent lett a béke közöttük. Az öreg Szántó, fia vállára támaszkodva, hagyta el özvegy Bogárné lakását.

VIII.

— A nagy vendéglőben estére bál lesz! — ezen szavakkal köszönt be Sándor Bogárnékhoz.

— Elmegyünk ugye, elmegyünk?! — ugrott nyakába Teréz.

— Ott leszünk, galambom, majd estére eljövök értetek.

Mikor s bálterembe értek, már javában állt a bál. Szólt a zene, rakta a táncot a könnyűvérű fiatalok. Sándor is folkérte Terézt. Táncoltak. Sándor szinte bele melegedett a táncba; a hajdani legényzimboiák is biztatták, hogy sose halnak meg, egy-két pohár bort igyék meg velük. Ettől aztán még jobb kedve kerekedett, oda állt a cigányok elé — huzatta azt a nótát hogy:

Van én nékem feleségem,
Mégis lány az üdvösségem;
Hajla, csuhajla,
A rózsám azt sugja:
Özvegy ember lesz az ura,
Ha mondja.

Még a cigányok huzták, hogy „hajla, csuhajla“, mikor a vendéglő ajtaján jött befelé valaki dalolva.

Ki látott már olyan csudát,
Egy asszonynak két szál urát?
Hajla, csuhajla,
Az asszony azt sugja:
Jobb szereti a kedvesit,
Ő mondja.

Ezt a nótát dalolta már mindenki a faluban. Hogy ki csinálta, nem tudta senki; de az bizonyos, hogy Szántó Sándor esetére készült. Sándor csak azt az első verset tudta s nagyon meglepődött, mikor a folytatását hallotta.

A ki pedig azt a gúnyos verset dalolta, nem volt más mint — Szekeres István. Másod magával volt. Leültek egy asztalhoz és bort rendeltek. Kapatos volt a legény, valahol fölöntött a garatra. Aztán oda szólt a cigányoknak.

— Hé! cigányok, ide jertek, nekem muzsikáltok!

Szántó Sándor nekimelegedett a bortól, meg bántotta is a hetyke hang és ráparancsolt a cigányokra.

— Csárdást huzzatok, táncolni akarok, — én parancsolom!

A cigányok a csárdásba kezdtek s táncra perdült a fiatalok. Szántó Sándor Terézzel táncolt. Szekeres István, mint akit arczul ütöttek, fölkel az asztaltól s tántorgó léptekkel Sándorék felé tartott, megállt előttük s nézte, hogy táncolnak. Aztán kötekedni kezdett vele.

— Ha a feleséged látná, Szántó Sándor, hogy lánynyal táncolsz a bálban, bizony megdicsérne; hanem majd megmondom neki.

kiállításra küldött pekkingi kacsáival díszoklevelet és 6 korona tiszteletdíjat, emdeni libáival a gazdasági egyesületi érmet érdemelte, a plymantokkal pedig elismerő oklevelet nyert. Pekkingi két kacsáját megvásárolta az egyesület 40 koronáért. A derék tanítót mi is szívesen üdvözljük s lelkünkben ohajtjuk, hogy ismert munkássága által még számos kitüntetésnek legyen részese.

— **Kis halott.** Csejtei Lajos gyógyszerész urat és kedves nejét f. hó 16-án súlyos csapás érte. Béla nevű 4 éves kedves gyermekök szállt az égi angyalok közé. A megszorodott szülőknek nyujtsunk vigasztalást az Él és jó barátaiak őszinte részvételével.

— **Pályázat községjegyzői állásra.** A Csany községben lemondás folytán megüresedett községjegyzői állásra pályázatot hirdet Matéffy Kálmán Csongrád járási főszolgabíró. A kellően felszerelt kérvények július hó 5-ig küldendők be a nevezett főszolgabíróhoz. A pályázat közelebbi feltételeit lapunk mai számának erre vonatkozó hivatalos hirdetményében találják az érdeklődők.

— **Sirköletétel.** Az oly korán elhalt Weisz Tivadar sirkövének ünnepélyes leplezésére felhívjuk az elhunytak volt barátait és tisztelőit. Az ünnepély ma d. u. 5 órakor az izr. temetőben fog megtartatni. Az igaz tisztelőt és örökké lángoló baráti szeretet gyujtsa meg szövetségét akik életében tisztelték, becsülték a holtat, gyűljenek most össze végső ünnepélyére!

— **Csak okosan.** A folyó Tisza áradása folytán a kisrétben keletkező szakadások s a hypotekális földekről leeresztett vizek annyira megszapontották a serházagi holt Tisza vizét, hogy az átvezető töltéstől jobbra fekvő ág tülhágta a régi medrét s kezdte elönteni a meder szélén elterülő földeket. A község elöljárósága nevében Pirocska István bíró felszólította Ornyik Mihály helybeli közmunka minisztert, hogy a felgyülemlett vizet a másik ágba eresze át. Ornyik Mihály ki kiváló szakképzettségű férfiú úgy oldatta meg a kérdést, hogy a még mindig laza tömörségű gátat a középben egyszerűen átvágatta. A víztömeg nagy nyomása a csatornákn kívül belenyalt a töltésbe s a Pintér kisrét mezőre észre nem veszi, azóta a töltésből aligha maradt volna

— Elmegy innen, te falu rossza mert megtanítalak emberségre; — felelt vissza amaz.

De csak nem hallgatott a legény.

— En térjek ki te előled, Szántó Sándor, a kinek az apja megölte annak a lánykának az apját, a kivel most táncolsz; te gyilkos fajzat!...

Mint a megbeszett croszlán, vetette magát ellenfelére Szántó Sándor; de amaz is készen várta... egy késsel teljes erejéből sujtoit felé.

Aztán egy éles sikoly hallatszott, mely után tompa zuhanás közetkezett.

Ott feküdt a szája közepén holtan Bogár Teréz... kebléből magasra szökött a vérsugár...

A végső pillanatban ugrott Sándor elé s ő fogta föl a csapást. Életével lakolt érte.

A gyilkost a csendőrök vasraverve, bevitték a tömlőcsebe. Elfogták azt az embert is, aki vele volt. Kihallgatták őket Szekeres ezimborája Szegi Ferencz volt. Rávallott Szántó Mihályra, hogy a badaji vásáron Bogár Gábortól fölvette a kétszáz forintot, tehát igazságtalanul árvereztette el az özvegy házat s hozzátette, hogy Szántó Mihálynak eszerint bizonyosan része van a Bogár Gábor-féle gyilkosságban, melyet azonban ő csak most hallott először, hogy jött Csücsökhátra s az uton beszédközben hozta föl neki a Szekeres a kivel véletlenül találkozott. Aze-lőtt nem tudott róla, mert valami lopásért ott-hon el volt csukva. Most, hogy kiszabadult,

valami. A helyett tehát, hogy a töltésvégénél csatornát ásattott volna az igen tisztelt miniszter ur, böles feje után járva el, átvágta a gátat s ha oktalan munkálkodását más észre nem veszi, elsöpri a vízzel a gátat s okoz a birtososágnak 7—800 forint áru kárt. Oda se neki csak okosan.

— **Uszastanítás.** Sággy Mihály tanító ur, a ki a fürdő közönségének is már évek óta kedvence, még e héten megkezdte az uszastanítást, mely körülményre ezennel fölhívjuk az érdekelte szülők b. figyelmét. Jeletkezni lehet Kátai Pálnál a fürdőháznál.

— **Épületes látványok** voltak szemtanúi a mult hétfőn a r. kath. hívők. Hegyi Antal plebános ur és szerkesztő kollégánk alaposan elagyabugyálta a sintér legényt. A dolog úgy történt, hogy a plebános ur házi kuvasza nyakába hurkot vetett a segéd sintér. Már-már a kutyahintóba akarták a kuvaszt bellebbezni: midőn Hegyi Antal plebános ur kirozott és mindenféle bevezetés nélkül a segéd sintért arcul verte. Verte pedig addig, még az a kuvaszt vissza nem szolgáltatta. Hát hiszen, ez a kutyafogdosás elég baj, különösen azokra nézve, kiknek értékes vadász kutyáik vannak. De hiába, a törvényes intézkedéseket respektálni kell. Mert tény az, hogy a veszett kutyák a m. héten annyira elszaporodtak, hogy a járó-kelők a legnagyobb veszélynek voltak kitéve, sőt többeket össze is martak annyira, hogy kénytelen volt az előjáróság az illetőket a „Pasteur intézet“-be küldeni. Éppen azért, felelte különösképpen és r. kath. paphoz nem méltónak tartjuk Hegyi Antal ur eljárását. Hát ugyan mit szolt volna a t. plebános ur, ha a segéd sintér elvesztve türelmét, a kutya hurkot hivatásához képest a t. plebános ur nyakába hajította volna? Mi azt hisszük, hogy a plebános ur azon eljárása, midőn a sinterekkel nem állt tettelegességre menni, plebánosi tekintélynek annyira megárhothat, hogy még Ornyik Mihály tanácsbeli is elfordul tőle.

— **Nevelésügyi sajtóhiba** eszszott belapunk m. vasárnapi számának „Ujdonságok“ rovatába. Ugyanis: „A 48-as szövetség gyűlése Szentesei“ című ujdonságunkban arról akartunk hírt adni, hogy Ugron Gábor és Bartha Miklós nem jelentek meg. A szedő, Ugron Gábor helyett Ugyan Gábort és Bartha Miklós helyett Szarka Miklóst szedett. Ez a végzetes sajtóhiba kikerülte korrektorkunk figyelmét és így bent is maradt. Ne hogy a két név szándékos elterítésével gyanúsítsanak bennünket, ezt ezuttal kikorrigáljuk.

— **A magyar bazar** június 8-iki száma kiváló gazdag tartalommal jelent meg. — szerkeszti Wohl Janka. — E szám francia

át jött Csücsökhára, hogy Bogár Gáborokat meglátogassa.

Ezen vallomás alapján elfogták a gazdag Szántó Mihályt. Eleinte mindent tagadott csak mikor Szegivel szembe vitették, vallott be mindent.

Bizony elítélték ötet hosszú börtönre a Bogár Gábor agyonütéséért; Szekeres Istvánt pedig a miért Bogár Terézt agyonszurta.

VIII.

Szántó Sándor egy napon levelet kapott Illaváról. Szekeres István írta. Tudatta Sándorral, hogy ő ez életben nehezen szabadul ki a börtönből, hát megmondja, hogy hová vitte a feleségét

Szántó Sándort teljesen megtörte a szerencsétlenség, s hogy kedvese is meghalt, vágyakozott a felesége után. Fölkereste hát a magányban s haza hozta a házhoz. Elmondta neki a történeteket.

Az asszony is kezdte becsülni az urat, s hogy látta, hogy az ura mindent megbocsájtozott neki, — iparkodott megszeretni.

Sándor magukhoz vette a bánkódó Bogárnét is s az édes anyjával együtt gondozta-ápolta a gyászba borult két öreg asszonyt.

(Vége.)

és angol divtképeket hoz helyi divattudósítással és párisi levéllel. — A szépirodalmi rész tartalmaz: „Részletek uti naplóból“, írta Bendéné Berzsenyi Jolán — „Levél Rók, Három csók, Éji futás“, írta Zempléni Árpád — Mrs. Tregaskis regényfolytatás, írta Mrs. Campbell Rreae. — Tavaszí éjj“, képpel. — A nők munkaköre. — „Az ablak“, szezon „Lady Tweddaleután. „Nem illik“, írta Egy nagyvilági holgy. — A nagyvilágból. — Művészet és irodalom. — Egyesületi hírek. — Arany könyv. — Egészség, Gyermekszoba. — Sport. — vegyesek stb.

Műkedvelői előadás.

Iparos ifjúságunk ama nagy és morész, de mindenestre dicsérendő gondolata, hogy Thália papjainak csapva fel, Tóth Ede örökké újnak maradó népszínmű színrehozatalával közönségünknek egy élvezetes estét szerezzen — f. hó 17-én — Urnapján — este csakugyan teljesedésbe ment.

Titokban. — melynek létezéséről ugyan mindnyájan tudunk — készülték elő a danabra s a f. hó 17-ki reggel hozta meg a leleplezést, a menyenyiben akkor pattant ki, hogy a műkedvelői társulat igazgató-rendezője Sággy Mihály tanító ur, lapunk munkatársa, s hogy a számmi személyesítői pedig a következők:

Feledi Gáspár — Farsang Ferencz ur, Lajos, Boriska, gyermekei — Csányi Dezső ur Kis Etelka kisasszony, Batki Teresi árva, Feledi gyámsága alatt — Gocsik Rózsa kisasszony, Göndör Sándor szolgaleány — Csanádi Gyula ur Finum Rózi menyecske — Németh Janka kisasszony, Csapó gazdaember — Kríglér Béla ur, Tarisznyásné Csapóné Sulyokné módos asszonyok — Oláh Juliska kisasszony, Tandari Mariska kisasszony, Patyi Mariska kisasszony, Egy öreg paraszt — Doborszky Géza ur, Mogyei csendbíztes — Oláh Mihály ur, Kónya kantor tanító — Mészáros Károly ur, Gonosz Pista bakter — Horváth János ur, Gonoszné — Oláh Juliska kisasszony, Cserebogár Jóska szőlőpásztor — Fodor Lajos ur, Czene cigány primás — Horváth Sándor ur, Ádus vén ezimbalmos — Nagy Gábor ur, A „makkhetes“ koresmáros — Balázs Henrik ur, Neje — buzavirág k. a. Jóska béres — Kátai Sándor ur, Ventőké — Tari Mhaly ur, Bába Rokus ur, Szokoli Kálmán ur Turcsányi János ur.

A szereplők neveinek nyilvánosságra hozatala még csak tokozta azt az érdeklődést, melylyel különösen az iparos osztály a műkedvelői előadás iránt tanúsított. Este 6 óráig már 70 ftt ára jegy kelt el s nyolcz órakor volt annyi közönség, mennyit a „t e l t h á z“ fogalma megkíván. Fél kilencz órakor már „zsutolt ház“ előtt gördült fel a függöny s mutatta be magát a közönségnek Feledi (Farsang Ferencz) ki az egész esten meg is tartotta magának azt a rokonszenvet, melyet első megjelenésével előlített. ezt a hagulatot fokozta azután Finum Rózi (Németh Janka k. a.) ki igazán kedves, aranyos kis menyecske volt ügyességével, jó játékkal méltán rászolgált arra a tömnytelen taprsra melyben részesült ő volt a műkedvelői előadás lelke ki mellé méltán sorakozott Gonosz Pista, bakter Horváth János) a gonoszok gonosza, kiből kevés tanulás után könnyedén fejlődnek olyan komikus, ki hivatásos társulatban is megálná x helyét. Göndör Sándor (Csanádi Gyula) tökéletesen belelaltta magát a szerepébe jól játszott kár, hogy a hangja egy kissé borizú, Batki Teresit Gocsik Rózsa k. a. személyesítette, Feledi Boriska pedig Kis Etelka k. a. kiknek a kezdetén szokatlannak tetszett ugyan a színpad, de később tul tették magukat rajta s nagyban hozzá járultak az előadás sikeréhez szépek és bájosok voltak mindakent. Feledi Lajos (Csányi Dezső) tökéletesen megálta a helyét kár, hogy annyira feszes volt a tartása. Csapóné (Tandari Mariska.) Sulyokné (Pati Mariska, Gonoszné és Tarisznyásné (Oláh Juliska) csak emelték az est sikerét, általában jó volt minden és mindenki, csak az az almanak keresztelt ezírom volt még Gonosz Pistánál is gonoszabb ami a petróleumos lámpát részben a publikumra részben a nézőterre döntötte. Ugyanis a harmadik felvonás 6-ik jeleneténél mikor Feledi Lajos Batki Teresit kezesi s az eperfa alatt, üldöggél s Teresi a kertkapból megdobja egy almával. a ezírom képében lappangó alma, talán a dobásban kapott felesleges erő miatt neki ugrott a lámpának s feldöntötte azt s az okozta azt az ijedelmet, mely ha a tüzőltőség s az a csapat zöldgaly, melyen a foyampartján Feledi Boriska fektüdt nincs, uyári-színházunk bizonyára áldozatul esik: Így csak egy kis ijedelem lett belőle s a tíz elnyomása után az előadás tovább folyt, s egy negyed 12 órakor azzal az éljenzéssel vegyült tapssal ért véget melylyel a közönség Sággy Mihály tanító urat mint az előadás rendezőjét jutalmazta. Mi tekintettel arra a viszonyra, mely közöttünk s Sággy Mihály tanító ur a műkedvelői előadás rendezője, lapunk munkatársa között fenáll, nem zengünk róla dicsőhymuszokat, dicsőri őt ugyanis az a siker, melyet a műkedvelői előadás elért. Az előadást táncmulatság követte, mely kivilagos kiviladrig tartott.

A műkedvelői előadás összes bevétele 109 ftt 10 kr kiadása pedig 84 ftt 10 kr tiszta jövedelem: a jótékony ezéla fennmaradt még 25. forint mely összég a helybeli önkéntes tüzőltő — egyesület javára megy.

Csak bátran a megkezdett munkát most már nem kell abban hagyni nemel többször próbálják, annál sikeresebb lesz, a publikum pedig halás lesz majd érte.

Gőzhajózás a Tiszán.

Vegyes szolgálatban péntek kivételével.

Csongrád és Szeged között.

Csongrád	indul	5 óra 00 perc	reggel,
Szentes	"	5 óra 35 perc	"
Csany	"	6 óra 20 perc	"
Mindszent*	"	6 óra 45 perc	"
Algyő*	"	8 óra 10 perc	"
Szeged	érk.	9 óra 00 perc	"
Szeged	indul	2 óra 30 perc	délután,
Algyő*	"	3 óra 40 perc	"
Mindszent*	"	5 óra 40 perc	"
Csany	"	6 óra 10 perc	este,
Szentes	"	7 óra 10 perc	"
Csongrád	érk.	7 óra 45 perc	"

Szolnok és Csongrád között.

Szolnok	ind.	1 óra 30 p.	d. u.
T.-Várkony	"	2 óra 20 p.	"
T.-Vezeny*	"	2 óra 40 p.	"
T.-Földvár	"	3 óra 05 p.	"
Ó. és Uj-Kécske**	"	4 óra 10 p.	"
Tiszakürt-Inoka***	"	5 óra 00 p.	"
T.Ugh	"	5 óra 20 p.	"
Csongrád	érk.	6 óra 40 p.	este
Csongrád	ind.	4 óra 15 p.	reg.
T.Ugh	"	5 óra 45 p.	"
Tiszakürt Inoka***	"	6 óra 20 p.	"
Ó. és Uj-Kécske**	"	7 óra 10 p.	"
T.-Földvár	"	7 óra 45 p.	"
T.-Vezeny*	"	8 óra 45 p.	"
T.Várkony	"	9 óra 05 p.	"
Szolnok	érk.	10 óra 00 p.	d. e.

*Ladik-állomás.

**A gőzösök Uj-Kécskén kötnek ki.

***A gőzösök T.-Kürtön kötnek ki

Vasúti menetrend.

Csongrád—Félegyháza—Szeged.

Csongrádról indul 9 ó. 20 p. d. e. 1 ó. 55 p. d. u.
Félegyházára érkezik 10 ó. 20 p. d. e. 2 ó. 50 p. d. u.
Félegyházáról indul 12 ó. 19 p. d. u. 4 ó. 48 p. d. u.
Szegedre érkezik 1 ó. 47 p. d. u. 5 ó. 49 p. d. u.

Szeged—Félegyháza—Csongrád.

Szegedről indul 10 ó. 01 p. d. e. 2 ó. 31 p. d. u.
Félegyházára érkezik 11 ó. 04 p. d. e. 4 ó. 3 p. d. u.
Félegyházáról indul 12 ó. 25 p. d. u. 5 ó. 10 p. d. u.
Csongrádra érkezik 1 ó. 25 p. d. u. 6 ó. 10 p. este.

Félelős szerkesztő: Eder János.
Kiadólaptulajdonos: Weisz Márk.**Pályázati hirdetmény.**

Csongrád vármegye csongrádi járásához tartozó Csany községben lemondás folytán megüresedett jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883 évi I. t. cz. 6 § ában előírt képességi bizonyítványt, továbbá eddigi működésüket, valamint erkölcsi megbízhatóságukat igazoló helyhatósági bizonyítványt felszerelt kérvényüket hozzám a folyó évi július hó 5-éig bezárólag, küldjék be.

Az állással járó jövedelem:

Törzsfizetés:

Csany községtől — 684 frt fizetés és 200 frt lakbér;

A csatolt Felgyő pusztá után — 100 frt;

Fehértó pusztá után pedig — 30 frt fizetés;

Az anyakönyvvezetői tisztért — 80 frt évenként.

Ezeket túl van a magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak szedési joga.

Csongrád, 1897. június 11.

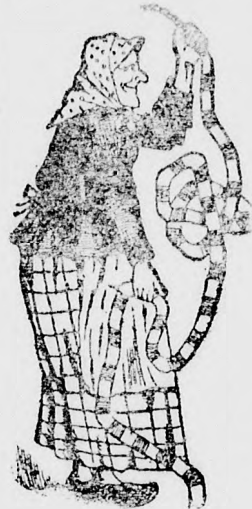
Mátéffy,
főszolgabíró.**ATTILA-PERMETEZŐGÉP.**

Az „Attila” permetező mindazon bajokat, melyek a szőlősgazdát eléggé bosszantják, elhárítja és pedig az által, hogy a szélkavánt egy csavarintás által a puttonyból kivehetjük, mi által az egész szerkezet már kezünkben van. Ugy a puttony, mint a szerkezet tisztán tartható és a leggyeszerűbb munkás szétbontja és össze rakja. Soha sem pusztulhat, soha gépész kezébe adni nem kell; **mindenki maga banhat vele.** A szórója is páratlan jól szór, **vaióságos ködöt csinál!**

Ára 18 forint.

Szigeti Sándor
Kecskemét. 52-1
Ugyanitt kitűnő
biciklik 130 forintért.

Pántlikagilisztában és gyomorbaiban szenved az emberiség fele része.

A szenvedő emberiség vizsgálására és segélyére!
Kik galambfőregben és gyomorbaiban szenvednek!

Pántlika gilisza

fejéstől és gyomorba a páfrány-tokoskak által fájdalom nélkül jótállás mellett, a legrovidebb idő alatt, (6 perc alatt) teljesen elhajtják.

Védjegy.

Egyedül valódi kapható:

Schneider József

gyógyszerésznél,

Resiczán. fő-utca 3.

(Délmagyarország.)

Ezen kiűnő gyógyszer fájdalom nélküli, gyors és biztos eredményért jótállás nyújtatik Nem árt, ha a pántlikagilisztaféreg nincs is jelen — Az életker megjelölendő. — Törvényesen védve. — Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és külföld részére frt 3.50 postai utánvétellel vagy a fenti összegnek előre való beküldésével. A pántlikagilisza tünetei a következők: az arc halványasárga, bágyadt tekintet, kék szemkarikák, lesoványodás, elnyákosodás, bevont nyelv, emésztetlenség, étvágytalanság, felváltva mohó étvágygyal, gyakori rosszullét vagy épen ajulások és szélhűlés főleg éhgyomornál, egy gombolyag felszálása egész a nyakig, nyálösszegyülemlés, a test megdagadása, gyomorsav, gyomorché, gyakori felbőgés, belgöres, hengergetés, hullámszerű mozgások, szuró szívó fájdalmak és szurások a belekben, szívdobogás, a vérkeringés rendtelenségei különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló fofájás, a buskomorságra való hajlam, életuntagság és a halál óhajtása. Továbbá, itt minden gyógyszer kapható Santalokoskak hatásában felmulthatlanok, gyorsan és biztosan gyógyítanak nőknél és uraknál befecskendezés nélkül. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. Makacs baj ellen egy dupla adag 4 frt. Mind egyedül valódi kapható:

Schneider J. gyógyszerésznél, Resiczán, fő-utca 3.

(Délmagyarország.)

Millió betegnek segített már ez a szer.

Itt még kapható a legjobb iszákosság (részegség) elleni szer, 1 üveg ára 2 frt, öreg bajnál 4 frt.

5-5

Legjobb szer
bolák, bolhák, konyhai férgek,
moly és élősdiek ellen.

ZACHERLIN

Pusztító hatása! Pusztit mindenféle

férgeket, mint semmi más szer, azért híres és keresett az egész világon, mint egyetlen a maga nemében.

ISMERTETŐ JELEI: 1. a lepecsételt palacz;
2. a ZACHERL név.

Kapható helyben: Bagossy József, Bagossy Gábor és Bojniczer Jakab kereskedő uraknál.

9-6